

TEM:n ja hallinnonalan strategia 2024–2030

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Luomme edellytyksiä kestäväälle kasvulle

taloudellisesti

Elinkeinoelämä uudistuu
ja alueiden elinvoima
vahvistuu

sosiaalisesti

Työllisyys kasvaa
ja osaavan työvoiman
saatavuus paranee

ekologisesti

Puhtaat investoinnit
edistävät ilmastotavoitteita

Luomme kestäväen kasvun edellytyksiä

Elinkeinoelämä uudistuu ja alueiden elinvoima vahvistuu

Työllisyys kasvaa ja osaavan työvoiman saatavuus paranee

Puhtaat investoinnit edistävät ilmastotavoitteita

POIKKILEIKKAAVAT TEEMAT

Julkisen talouden kestävyys

Kokonaisturvallisuus, huoltovarmuus ja riskienhallinta

Pitkäjänteinen ja tuloksellinen EU-vaikuttaminen

Mahdollistava sääntely, digitalisaation ja tekoälyn edistäminen

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Luomme kestävän kasvun edellytyksiä

Elinkeinoelämä uudistuu ja alueiden elinvoima vahvistuu

Työllisyys kasvaa ja osaavan työvoiman saatavuus paranee

Puhtaat investoinnit edistävät ilmastotavoitteita

- Toimivat markkinat ja kilpailu vahvistavat elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä.
- Elinkeinoelämän innovaatiot lisääntyvät ja johtavat korkean arvonlisän liiketoimintaan koko Suomessa.
- Suomesta muodostuu kilpailukykyinen kasvu- ja startup-yritysten toimintaympäristö.
- Yritysten investoinnit lisääntyvät ja vienti kasvaa.
- Teollisuus uudistuu ja sen keskittymät vahvistuvat koko Suomessa.

Luomme kestävän kasvun edellytyksiä

Elinkeinoelämä uudistuu ja alueiden elinvoima vahvistuu

Työllisyys kasvaa ja osaavan työvoiman saatavuus paranee

Puhtaat investoinnit edistävät ilmastotavoitteita

- Työmarkkinoiden kohtaanto ja osaavan työvoiman saatavuus paranevat maan kaikilla alueilla.
- Työmarkkinauudistukset parantavat kilpailukykyä.
- Työelämän laatu ja tuottavuus paranevat, työurat pitenevät.
- Työllistymisen ja työllistämisen kannustimet paranevat.
- Työllisyysalueet järjestävät työllisyyspalvelut tehokkaasti ja laajassa kumppanuudessa.
- Työvoiman maahanmuutolla osaltaan vastataan työmarkkinoiden tarpeisiin, kotoutumista ja maahanmuuttajien työllistymistä tehostetaan.

Luomme kestävän kasvun edellytyksiä

Elinkeinoelämä uudistuu ja alueiden elinvoima vahvistuu

Työllisyys kasvaa ja osaavan työvoiman saatavuus paranee

Puhtaat investoinnit edistävät ilmastotavoitteita

- Ilmastotavoitteissa edetään mahdollisimman kustannustehokkain ja investointeja kiihdyttävin keinoin.
- Investoinnit kohdistuvat korkeamman jalostusarvon hankkeisiin.

Luomme kestävän kasvun edellytyksiä

Elinkeinoelämä uudistuu ja alueiden elinvoima vahvistuu

- Toimivat markkinat ja kilpailu vahvistavat elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä.
- Elinkeinoelämän innovaatiot lisääntyvät ja johtavat korkean arvonlisän liiketoimintaan koko Suomessa.
- Suomesta muodostuu kilpailukykyinen kasvu- ja startup-yritysten toimintaympäristö.
- Yritysten investoinnit lisääntyvät ja vienti kasvaa.
- Teollisuus uudistuu ja sen keskittymät vahvistuvat koko Suomessa.

Työllisyys kasvaa ja osaavan työvoiman saatavuus paranee

- Työmarkkinoiden kohtaanto ja osaavan työvoiman saatavuus paranevat maan kaikilla alueilla.
- Työmarkkinauudistukset parantavat kilpailukykyä.
- Työelämän laatu ja tuottavuus paranevat, työurat pitenevät.
- Työllistymisen ja työllistämisen kannustimet paranevat.
- Työllisyysalueet järjestävät työllisyyspalvelut tehokkaasti ja laajassa kumppanuudessa.
- Työvoiman maahanmuutolla osaltaan vastataan työmarkkinoiden tarpeisiin, kotoutumista ja maahanmuuttajien työllistymistä tehostetaan.

Puhtaat investoinnit edistävät ilmastotavoitteita

- Ilmastotavoitteissa edetään mahdollisimman kustannustehokkain ja investointeja kiihdyttävien keinoin.
- Investoinnit kohdistuvat korkeamman jalostusarvon hankkeisiin.

A photograph of a modern cable-stayed bridge spanning a wide river. The bridge has a prominent white pylon on the right side, with numerous white cables fanning out to support the bridge deck. The bridge deck is a light grey color with a metal railing. In the background, there is a dense green forest under a blue sky with scattered white clouds. The overall scene is bright and clear.

**Elinkeinoelämä
uudistuu ja alueiden
elinvoima vahvistuu**

Elinkeinoelämä uudistuu ja alueiden elinvoima vahvistuu 1/3

Alatavoitteet	Keskeiset keinot
Toimivat markkinat ja kilpailu vahvistavat elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä.	<ul style="list-style-type: none">• Kilpailupolitiikan tehokas täytäntöönpano• Ajantasainen kilpailu- ja toimialakohtainen lainsäädäntö
Elinkeinoelämän innovaatiot lisääntyvät ja johtavat korkean arvonlisän liiketoimintaan koko Suomessa. Suomesta muodostuu kilpailukykyinen kasvu- ja startup-yritysten toimintaympäristö.	<ul style="list-style-type: none">• T&K-rahoituksen suuntaaminen vaikuttavimpaan TKI-toimintaan yksityisiä T&K-investointeja vivuttaen• Kansallisen ja alueellisten TKI-toiminnan synergioiden vahvistaminen• Innovaatiomyönteisen sääntelyn turvaaminen• Kansainvälistymispalveluiden maakunnista maailmalle -polun toimivuus• Vienninedistämispalveluiden ja TKI-rahoituksen synergioiden vahvistaminen• Teknologiapolitiikan kansallisten valintojen tekeminen• Enkeli-sijoittajatoiminnan kehittäminen• Tesin, Finnveran ja Business Finlandin yhteistyön lisääminen eri asiakasyritysten palveluissa

Elinkeinoelämä uudistuu ja alueiden elinvoima vahvistuu 2/3

Alatavoitteet	Keskeiset keinot
Yritysten investoinnit lisääntyvät ja vienti kasvaa.	<ul style="list-style-type: none">• Valtion yritysrahoitus kestävä kasvun edistäjänä, pääomasijoitusyhtiöiden kokoaminen yhteen ja vahvistaminen teollisuuspoliittisena toimijana• Kilpailukykyinen ja aktiivinen vienninrahoitus ja investointien rahoitus, Finnveran lainsäädännön kokonaisuudistus• Ministeriöiden ja TEM-hallinnonalan toimijoiden yhteistyö investointien edistämiseksi, ml. Invest in -toiminto• Innovaatioiden ja viennin vetureina toimivien kaupunkien innovaatio- ja investointimahdollisuuksien parantaminen• Itäisen ja pohjoisen Suomen uusien kasvu- ja investointimahdollisuuksien vahvistaminen

Elinkeinoelämä uudistuu ja alueiden elinvoima vahvistuu 3/3

Alatavoitteet	Keskeiset keinot
<p>Teollisuus uudistuu ja sen keskittymät vahvistuvat koko Suomessa.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Teollisuusstrategian ja mineraalistrategian valmistelu ja toimeenpano yhdessä teollisuuden kanssa• Alueiden teollisten vahvuuksien kehittäminen• Keskisuurten yritysten (ns. mittelstand) kasvun tukeminen• Yritysten digi- ja datakyvykkyyksien, ml. tekoäly, kehittäminen• Palvelualojen uudistaminen ja aineettoman arvonluonnin kasvattaminen• Monialaiset elinvoimakeskukset tukevat alueiden elinvoiman kehittymistä. Alueellisten yrityspalvelujen yhteensovittamisella vahvistetaan kaikenkokoisten yritysten kasvukyvykkyyttä (osaavan työvoiman saatavuus, yritysten kehittämisen tuki, omistajanvaihdokset).• Rakennerahastovaroilla edistetään alueiden elinkeinorakenteen uudistumista.• Kaupunkien ja kaupunkiryhmien kanssa solmittavat ekosysteemi- ja muut sopimukset• Talouden rakennemuutoksiin vastataan ja alueiden kykyä kohdata rakennemuutoksia vahvistetaan. Äkillisten rakennemuutosten (ÄRM) toimintamallia uudistetaan.

**Työllisyys kasvaa ja
osaavan työvoiman
saatavuus paranee**

Työllisyys kasvaa ja osaavan työvoiman saatavuus paranee 1/3

Alatavoitteet	Keskeiset keinot
<p>Työmarkkinoiden kohtaanto ja osaavan työvoiman saatavuus paranevat maan kaikilla alueilla.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Työvoimapula-alojen tunnistaminen ja ennakointi sekä koulutustarjonnan suuntaaminen työmarkkinoiden tarpeisiin• Aikuisten olemassa olevan osaamisen tunnistaminen ja lyhytkestoisten koulutusten kehittäminen sekä työn ohessa opiskeluun kannustaminen• Yksilölliset ja tehokkaat työllisyys- ja kotoutumispalvelut yhteensovitettuna muiden palvelujärjestelmien kanssa• Osaamistason nosto vastaamaan työmarkkinoiden tarpeisiin erityisesti heikossa työmarkkina-asemassa oleville• Yritysten ja muiden työnantajien rekrytointikyvykkyyden tukeminen• Työelämän vastaanottokyvykkyys parantaminen kotimaisille ja ulkomaisille osaajille

Työllisyys kasvaa ja osaavan työvoiman saatavuus paranee 2/3

Alatavoitteet	Keskeiset keinot
Työmarkkinauudistukset lisäävät kilpailukykyä.	<ul style="list-style-type: none">• Paikallisen sopimisen lisääminen• Vientivetoisen palkkamallin luominen• Suojelutyön turvaaminen työtaistelutilanteessa
Työelämän laatu ja tuottavuus paranevat, työurat pitenevät.	<ul style="list-style-type: none">• Osaamisen ja kannusteiden lisääminen työnteon jatkamiseen• Työurasiirtymien sujuvoittaminen sekä syrjäytymisen ehkäisy• Työllisyyden lisääminen rajoittamalla työstä varhaisen poistumisen väyliä• TYÖ2030-ohjelman laatiminen ja työelämän kehittämisstrategian toimeenpano• Selvityshenkilön määrittelemät keinot yli 55-vuotiaiden työllisyyden lisäämiseksi
Työllistymisen ja työllistämisen kannusteet paranevat.	<ul style="list-style-type: none">• Kannustinloukkujen poistaminen• Rekrytointikynnyksen madaltaminen työnantajariskiä vähentämällä

Työllisyys kasvaa ja osaavan työvoiman saatavuus paranee 3/3

Alatavoitteet	Keskeiset keinot
Työllisyysalueet järjestävät työllisyyspalvelut tehokkaasti ja laajassa kumppanuudessa.	<ul style="list-style-type: none">• Työvoimapalveluiden kehittäminen• Yksityisen ja kolmannen sektorin kumppanuuksien edistäminen• Työvoima- ja kotoutumispalveluiden tiedolla johtaminen• Tekoälyä ja automatisaatiota hyödyntävät valtakunnalliset tietojärjestelmät• Kuntien ja suurten kaupunkien kyvykkyyksien tukeminen (C6 strateginen allianssi)
Työvoiman maahanmuutolla osaltaan vastataan työmarkkinoiden tarpeisiin, kotoutumista ja maahanmuuttajien työllistymistä tehostetaan.	<ul style="list-style-type: none">• Talent Boost -ohjelman toimenpiteet kansainvälisen rekrytoinnin edistämiseksi EU-ETA-alueelta ja kärkikohdemaista vientialojen ja työvoimakapeikkoalojen tarpeisiin• Työvoiman hyväksikäytön vastaisen ohjelman ja oleskelulupajärjestelmän väärinkäytösten ehkäisyn toimenpiteet• Kotoutumisen velvoittavuuden lisääminen ja maahanmuuttajien oman vastuun lisääminen, kotoutumispalveluiden kokonaisuudistus• Sosiaaliturvariippuvuuden vähentäminen• Kotoutumistuen ja työmarkkinatuen kielillisen uudistaminen

The image features two tall, dark, cylindrical industrial chimneys or smokestacks against a clear blue sky. The chimneys are positioned on the left side of the frame. The text is centered in the middle of the image.

**Puhtaat investoinnit
edistävät
ilmastotavoitteita**

Puhtaat investoinnit edistävät ilmastotavoitteita 1/2

Alatavoitteet	Keskeiset keinot
<p>Ilmastotavoitteissa edetään mahdollisimman kustannustehokkain ja investointeja kiihdyttävin keinoin.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Koordinoidaan teollisuuspoliittisen strategian ja energia- ja ilmastostrategian valmistelu ja toimeenpano puhtaiden investointien edistämiseksi koko Suomessa.• Energia- ja ilmastostrategian myöhemmin täsmennettävät toimet• Teollisuuspoliittisen ja mineraalistrategian myöhemmin täsmennettävät toimet• Energiamarkkinoiden ja -verkkojen kehittämistä jatketaan aktiivisen sääntelyn avulla.• Sähkömarkkinalain muutokset (erit. teollisuuden suurjänniteliittymät sekä kapasiteettimekanismi); vetymarkkinalaki

Puhtaat investoinnit edistävät ilmastotavoitteita 2/2

Alatavoitteet	Keskeiset keinot
<p>Investoinnit kohdentuvat korkeamman jalostusarvon hankkeisiin.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Lainsäädännöllä sekä yleistä että sektorikohtaista luvitusta kehittämällä parannetaan edellytyksiä suurille teollisille ja voimalaitosinvestoinneille; lupavirasto-uudistus, ydinenergialaki, talousvyöhykkeen tuulivoimalaki ym.• Rajalliset valtion tuet ja rahoitus suunnataan vahvasti puhtaiden ratkaisujen innovaatioihin ja vaikuttavimpiin teollisuuden hankkeisiin, ml. tekniset hiilinielut.• TKI-panostusten kohdentaminen uusien puhtaan siirtymän ratkaisujen kehittämiseen ja käyttöönottoon, ml. bio- ja kiertotalous• Investointituet: hyödynnetään hallitusohjelman 400 Me kertaluonteinen elinkeinopoliittinen varaus. Perustetaan yli ministeriörajojen toimiva investointinyrkki. Vahvistetaan Tesi-konsernia. Otetaan käyttöön investointien verokannustin.• EU:n valtiontukisääntöjä samoin kuin EU-instrumenttien rahoitusta pyritään suuntaamaan ennen kaikkea innovaatioiden, uuden teknologian ja puhtaan talouden investointeihin.• Kaikki puhtaat ja fossiilittomat ratkaisut, ml. ydinenergia, pyritään saamaan samalle viivalle EU-sääntelyssä (teknologianeutraalius).• Energiatehokkuuteen liittyvissä velvoitteissa painotetaan päästöjen vähentämistä kulutuksen rajoittamisen sijaan.

Poikkileikkaavat teemat

Julkisen talouden kestävyys

Kokonaisturvallisuus, huoltovarmuus ja riskienhallinta

Pitkäjänteinen ja tuloksellinen EU-vaikuttaminen

Mahdollistava sääntely, digitalisaation ja tekoälyn edistäminen

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Julkisen talouden kestävyuden vahvistaminen

- Tehostamme toimintamallejamme, tehtäviämme ja organisaatiotamme vastuullisesti ja tuloksellisuutta edistäen.
- Toimimme henkilöstösuunnittelussa ennakoivasti kohdentaen resurssit strategiaan painotuksiin sekä ydintoimintoihin ja lakisääteisiin tehtäviin. Resurssimme ovat tehokkaassa ja tuottavassa käytössä.
- Huolehdimme, että toimintaprosessimme ovat teknologisesti ajantasaisia ja lisäarvoa tuottavia.
- Otamme hallinnonalan kaikessa toiminnassa lähtökohdaksi, että yksityisen elinkeinotoiminnan toimintaedellytykset paranevat. Näin olemme luomassa kasvua ja vahvistamassa julkista taloutta. Yhtenäistämme johtamista ja varmistamme tuottavuuden ja tuloksellisen toiminnan.
- Toimintakulttuurimme perustuu yhteisiin arvoihin.
- Olemme ihmislähtöinen työpaikka. Tavoittelemme työhyvinvoinnin ja tuloksellisuuden tasapainoa.

Kokonaisturvallisuus, huoltovarmuus, riskienhallinta 1/3

Kokonaisturvallisuuden vahvistaminen

- Tuemme kokonaisturvallisuudella elinkeinoelämän hyviä toimintaedellytyksiä.
- Osallistumme ja vaikutamme aktiivisesti kokonaisturvallisuuden yhteistoimintamallin mukaisesti yhteiskunnan kokonaisturvallisuusajattelun, häiriötilanteiden hallinnan ja kriisijohtamisen kehittämiseen.
- Uudistamme hallinnonalan normaaliolojen ja poikkeusolojen sääntelyä ja suunnittelua vastaamaan riskiperusteisesti paremmin normaaliolojen vakaviin häiriöihin ja poikkeusoloihin.
- Vahvistamme kokonaisturvallisuutta ja huoltovarmuutta kehittämällä kansainvälistä yhteistyötä EU:n ja Naton kautta sekä kahdenvälisesti eri valtioiden kanssa.

Kokonaisturvallisuus, huoltovarmuus, riskienhallinta 2/3

Huoltovarmuuden kehittäminen

- Huolehdimme huoltovarmuuden riittävästä tasosta ja toimintakyvystä osana yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta.
- Vahvistamme pohjoismaista valmius- ja huoltovarmuusyhteistyötä.
- Edistämme kumppanuusmallilla viranomaisten, elinkeinoelämän ja kolmannen sektorin yhteistyötä.
- Tuemme alueellisella varautumisella alueiden elinvoimaisuutta.
- Edistämme toimivia ja kriisinsietokykyisiä EU:n sisämarkkinoita sekä avointa ja sääntöpohjaista kauppapolitiikkaa.

Kokonaisturvallisuus, huoltovarmuus, riskienhallinta 3/3

Riskienhallinnan huomioonottaminen

- Vakiinnutamme riskienhallinnan osaksi strategiatyötä sekä ministeriön normaaleja prosesseja (lainvalmistelu, tulosohjaus, hankkeet).
- Otamme huomioon ja arvioimme eri valmistelu- ja päätöksentilanteissa riskit ja mahdollisuudet sekä seuraamme mahdollisia uusia uhkia.
- Kehitämme jatkuvasti riskienhallinnan toimintamalleja.
- Vahvistamme hallinnonalan ja keskinäisriippuvaisten kriittisten palvelujen turvallisuutta ja riskienhallintaa, jatkuvuudenhallintaa ja toipumiskykyä.

Pitkäjänteinen ja tuloksellinen EU-vaikuttaminen

- Edistämme EU-vaikuttamisella Suomen kestäväen kasvun edellytyksiä toimimalla aloitteellisesti, rakentavasti ja ennakoivasti. Teemme EU-vaikuttamista aktiivisesti ja ratkaisuhakuisesti sekä ministeriön johdon että asiantuntijatason toimesta myös poikkihallinnollisia verkostoja hyödyntäen.
- Teemme EU-ennakkovaikuttamiseen tähtäävää kannanmuodostusta tehostetusti EU-jaostojärjestelmää hyödyntäen ja sidosryhmiä kuullen.
- Otamme EU-vaikuttamisen lähtökohdaksi EU:n strategisen kilpailukyvyen vahvistaminen EU:n omien vahvuuksien ja markkinaehtoisten ratkaisujen perusteella. Nostamme keskiöön toimivat sisämarkkinat ja tehokkaan valtiontuki- ja kilpailupolitiikan, jotka edistävät ennustettavaa ja suotuisaa investointiympäristöä.
- Vaikutamme siihen, että EU:n varoja suunnataan laatuperusteisesti entistä enemmän tutkimusta, innovaatioita, osaamista, digitalisaatiota, kokonaisturvallisuutta ja puhdasta siirtymää edistäviin toimiin.
- Tavoittelemme parempaa ja vähäisempää EU-sääntelyä. Vaikutamme osaltamme, että EU-lainsäädäntö loisi investointien kannalta ennakoitavan ja vakaan toimintaympäristön. Ennakoimme EU-lainsäädäntöä paremmin kansallisen toimeenpanokyvyn varmistamiseksi.

Mahdollistava sääntely, digitalisaation ja tekoälyn edistäminen

- Tavoittelemme kasvuun ja yrittäjyyteen kannustavaa, uusia innovaatioita ja tehokkaiden markkinoiden toimintaa mahdollistavaa sääntely-ympäristöä, missä vältetään tarpeetonta hallinnollista taakkaa sekä tarpeettoman raskasta ja yksityiskohtaista sääntelyä. Tunnistamme erilaiset yritysvaikutukset riittävän varhaisessa vaiheessa.
- Huolehdimme, että turvalliset, luotettavat ja yhteentoimivat digitaaliset palvelumme ovat asiakaslähtöisiä ja sujuvoittavat prosesseja.
- Vähennämme hallinnollista taakkaa, puramme yritysten arkea hankaloittavia normeja.
- Otamme yrittäjyyden lähtökohdaksi elinkeinoelämän uudistumisessa, kasvussa ja kansainväistymisessä sekä alueiden elinvoiman vahvistamisessa.
- Hyödynnämme datatalouden, datapohjaisen arvonaluonnin, yritysten digitalouden ja tekoälyn potentiaalin kasvun ja tuottavuuden lähteinä.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen

Otamme kaikissa päätavoitteissa huomioon tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulman valmisteluprosesseissa, eri hankkeiden toimeenpanossa ja lainsäädännön vaikutusarvioinneissa.

- Hyödynnämme yrittäjyyspotentiaalin yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa edistäen.
- Laadimme selvityksen ja kehittämisohjelman työelämässä aliedustettujen ryhmien työllisyyden lisäämiseksi, TYÖ2030-ohjelman toimissa tasa-arvon edistäminen.
- Edistämme sukupuolten tasa-arvoa osana kotoutumisen edistämistä erityisesti tukemalla kotona lapsia hoitavien maahanmuuttajavanhempien työelämään siirtymistä.
- Parannamme työelämän vastaanottavuutta ja pitovoimaa lisäämällä maahanmuuttajien työllistymistä ja varmistamme osaavan ulkomaisen työvoiman jäämistä Suomeen.

Luomme edellytyksiä kestäväälle kasvulle

taloudellisesti

Elinkeinoelämä uudistuu
ja alueiden elinvoima
vahvistuu

sosiaalisesti

Työllisyys kasvaa
ja osaavan työvoiman
saatavuus paranee

ekologisesti

Puhtaat investoinnit
edistävät ilmastotavoitteita

**Toimimme avoimesti,
vastuullisesti ja
vaikuttavasti.**

A close-up, slightly blurred image of a hand with the index finger pointing towards the text. The hand is positioned in the lower right quadrant of the frame, with the index finger pointing towards the center-left. The background is a solid, muted blue color.

tem.fi/strategia